

REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION
MINISTRY OF FINANCE
Department for Contracting and Financing of
EU Funded Programmes

ekologija.gov.rs | cfcu.gov.rs | europa.rs

**#EY
ЗА ТЕБЕ**

ЕУ ЗА БОЉУ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION
MINISTRY OF FINANCE
Department for Contracting and Financing of
EU Funded Programmes

ekologija.gov.rs | cfcu.gov.rs | europa.rs

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

Покретање вишекритеријумске анализе заинтересованих страна сценарија WAM A, WAM B and WAM C

Јавни догађај за припрему нацрта Програма заштите ваздуха у Републици Србији са Акционим планом

Гонсало Кавалиеро, 10. септембар 2021.

Садржај презентације

- Дефинисање вишекритеријумске анализе
- Концептуални приступ вишекритеријумској анализи у оквиру пројекта
- Следећи кораци и очекивани рокови

Вишекритеријумска анализа: дефиниција

Вишекритеријумска анализа је алат за доношење одлука:

*Вишекритеријумском анализом утврђују се **преференције између опција** позивањем на **одређене циљеве** које је доносилац одлука утврдио, и за које је одредио **мерљиве критеријуме** за процену граница до којих су циљеви остварени.*

Министарство за заједнице и локалне власти (Уједињено Краљевство)

Вишекритеријумска анализа и други алати за доношење одлука

Вишекритеријумска анализа може бити користан **додатан или алтернатива** анализи трошкова и користи, а нарочито је релевантна за следеће две фазе процене утицаја, било независно или у комбинацији:

- у фази **процене економских, социјалних и димензија заштите животне средине** за сваку опцију, укључујући и евентуалне компромисе између неких од тих димензија;
- у фази **поређења опција јавне политике: према 3 главна критеријума ефикасности, ефикасности и међусобне повезаности** са другим политикама ЕУ (када је то релевантно).

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/better-regulation-toolbox-63_en_0.pdf

Приступи вишекритеријумске анализе

Експертска

- Звучи технички и научно
- У мањој или већој мери је ограничена бројем и одговарајућим профилима ангажованих експерата
- Субјективна је због профила експерата
- Робуснија је уколико пролази ревизије (сарадника истог нивоа)

Ангажовањем заинтересованих страна

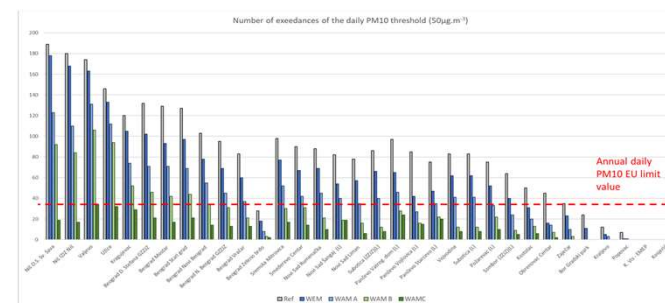
Изражена хетерогеност специфичног знања у процени критеријума

- Изазови код превођења техничких података на разумљив језик, близак различитим заинтересованим странама, уз задржавање техничких података којима је анализа поткрепљена.
- Већа разноликост интересовања
- Субјективна је због личних и/или интереса заједнице
- Доприноси већем осећају власништва над одлукама о јавним политикама

Приступ у којем се у вишекритеријумској анализи ангажују заинтересоване стране: пратећи извештај

- Краћи извештај као подршка учешћу
 - Опис методологије
 - Опис критеријума и индикатора
- Једноставно написан, садржи само основне информације којима се омогућава ефективно учешће широког спектра заинтересованих страна.

Више-критеријумска анализа заинтересованих страна: пратећи извештај (ii)

Извештај се налази на веб страници пројекта:

<https://eas3.euzatebe.rs/en/about-project>

Project

ADDITIONAL DEVELOPMENT OF EU ENVIRONMENT APPROXIMATION FOR
AIR, CHEMICALS AND HORIZONTAL ACQUIS
(EuropeAid/138598/IH/SER/RS)

Multi-Criteria Analysis of the 3 With Additional Measures Scenarios

Instructions and Simplified Technical Information for Stakeholder
Participation

September, 10 2021

ekologija.gov.rs | cfcu.gov.rs | europa.rs

Приступ у којем се у вишекритеријумској анализи ангажују заинтересоване стране: мрежни упитник

- Једноставан упитник, питања су исте структуре како би се олакшало давање одговора.
- Од заинтересованих страна се тражи да користе исту скалу за изражавање задовољства или незадовољства свим индикаторима.
- Доступно путем линка који се налази у извештају

Stakeholder MCA Air Quality Program Scenarios

 gnpcavalheiro@gmail.com (não partilhado) [Mudar de conta](#)

***Obrigatório**

Questions regarding environmental criteria

How satisfied are you with the PM10 emissions reductions achieved with scenario WAM A? *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Not Satisfied at All ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Extremely Satisfied

Упитник (i)

Три критеријума:

- Животна средина:
 - Смањење емисија суспендованих честица PM10
 - Број дана прекорачења
- Здравље:
 - Избегавање превремених смртних случајева
- Економија:
 - Додатни трошкови
 - Нето користи (користи по здравље умањени за додатне трошкове)

	2015 Ref	2030 - WEM	2030 - WAM A	2030 - WAM B	2030 - WAM C
Užice	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	
Valjevo	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	
Niš	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	
Kragujevac	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10	
Beograd	PM10 & PM2.5 & NO2	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10	
Pančevo	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10		
Novi Sad	PM10 & PM2.5	PM10	PM10		
Sremska Mitrovica	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5	PM10		
Smederevo	PM10 & PM2.5	PM10	PM10		
Vojvodina	PM10 & PM2.5	PM10	PM10		
Subotica	PM10 & PM2.5	PM10	PM10		
Požarevac	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5			
Sombor	PM10 & PM2.5	PM10 & PM2.5			
Obrenovac	PM10				
Kostolac	PM10				
Zaječar	PM10				
Vranje	SO2				
Bor	SO2	SO2	SO2	SO2	
Cacak	NO2				

Упитник (ii)

Додатна питања служе за боље разумевање профила заинтересованих страна у смислу њихових одговора, на пример:

Please help us understand better your answers above

Изаберите изјаву која најближе описује ваш случај: (Please choose the statement below which applies more closely to your case) *

- ☐ На моје одговоре на горња питања највише су утицале емисије и прекорачења граничних вредности у граду у којем живим или радим (или који ми је најближи). (The evaluation I provided above was mostly influenced by the emissions and exceedances in the city where I live or work (or the closest one)).
- ☐ На моје одговоре на горња питања највише су утицали укупни резултати сценарија, без обзира на резултате у граду у којем живим или радим (или који ми је најближи). (The evaluation I provided above was mostly influenced by the overall results of the scenarios, regardless of the results in the city I live or work in (or the closest one)).

Упитник (iii)

Бодовање критеријума

Бодовање критеријума (Weighing the criteria)

Оцените релативан значај критеријума заштите животне средине. (Please attribute a relative importance to the environmental criterion.)

1 2 3 4 5

никава (Not Important at All) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ изузетно значајан (Extremely Important)

Оцените релативан значај критеријума здравља. (Please attribute a relative importance to the health criterion.)

1 2 3 4 5

никава (Not Important at All) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ изузетно значајан (Extremely Important)

Оцените релативан значај економског критеријума. (Please attribute a relative importance to the economic criterion.)

1 2 3 4 5

никава (Not Important at All) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ изузетно значајан (Extremely Important)

Упитник (iv)

Могућност попуњавање од сад до **27. септембра**

Доступан на <https://eas3.euzatebe.rs/en/about-project>

Хвала!

REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION
MINISTRY OF FINANCE
Department for Contracting and Financing of
EU Funded Programmes

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

ekologija.gov.rs | cfcu.gov.rs | europa.rs

Питања и помоћ

Матеј Гашперич
SNKE | EuropeAid/138598/IH/SER/RS
+381 60 768-6660
matej@eas3.rs

Гонсало Кавалиеро
Виши експерт на пројекту
gcavalheiro@caos.com.pt

Хвала на пажњи!